

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - 12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1910. =
január 27. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A patronage jogi fontossága.

I.

Az ember összes cselekvéseit két vezérelv irányítja, egyfelől az egoizmus, másfelől az altroizmus. A művelődés alacsonyabb fokán álló ember, aki a társas élet előnyeit kevésbé ismeri, magának él. Ez az ember jobban egoista; saját két keze munkájával elő tudja teremteni a javakat a maga szükségleteinek kielégítésére. Másról nem vár semmit, nem is tesz másnak semmit, maga az önzés ő. Amint aztán az ember a művelődés lépcsőjén fokozatosan emelkedik, amint igényei szaporodnak, mindinkább belátja, hogy saját erejéből maga nem tud már megélni és hogy nem tudja szükségleteit fedezni. Rászorul mások munkájára és hogy ezt a mások részéről jövő tevékenységet biztosítsa magának, ő is tesz mások javára. A „do, ut des“ elve alapján dolgozik a mások érdekében. Ez látszólag altroizmus, de munkája nem egyéb tiszta egoizmusnál. Midőn azután látja, hogy mások az ő érdekében is tesznek és amidőn látja ezeknek örömet, benne is fölkel a rokonszenv, részvét, irgalom és emberszeretet érzése. Eleinte ez nála csak kisebb jelentőségű és csak később válik valódi, vezérlő motívummá. Mikor a gyengét támogatja, mikor a beteget ápolja, mikor a szegényeket felkarolja, úgy érzi, hogy emberszeretettől cselekszik. Mintegy elfeledkezik arról, hogy ezekben a cselekvésekben is van önzés, mert kétségtelen, hogy önmagunk javára dolgozunk, amidőn egy gyengét talpra állítunk. Ha belenézünk a dolgok mélyébe, lehetetlen meg nem állapítani, hogy az emberszeretettől eredő tevékenység az egoizmus és altroizmus vegyülékéből jön létre.

Igy vagyunk a patronaggal. Itt kell, hogy az emberszeretet vezessen bennünket. Nem árt az sem, ha felismerjük, hogy a saját érdekünket is szolgáljuk. Egész röviden mondhatjuk, hogy a szeretet munkája ez. Az a tevékenység a patronage, amelylyel a bűnbejűtés veszélyeinek kitett egyéneket a munkás társadalom számára meg akarjuk nyerni. A patronage intézménye kiterjed a letartóztatási intézetekben levőkre és ezek családtagjaira, a feltételeken szabadlábra helyezettékre, a börtönből szabadultakra, az alkoholizmus rabjaira, a koldusokra, csavargókra, de kivált az

erkölcsi züllésnek kitett gyermekekre és fiatalokra. Ezek ki vannak téve a bűn veszélyeinek és ha fel nem karoljuk, a mi életünket, vagyónkat támadják. Most csupán arról lehet szó, hogy mily eszközökkel dolgozunk. Itt régebben a rabsegélyző egyesület körében a pénzsegély volt az egyedüli mód és ebben nagy elismeréssel kell adoznunk az egyesületnek uttörő munkája miatt. Meg kell azonban állapítanunk, hogy ez a rendszer a legrosszabb. Ugyanis, amidőn a szabad levegőtől megszokott egyén 5—6—8 évi rabság után kijön a szabad életbe és kezébe akadnak bizonyos mennyiségű koronák, a legnagyobb valószínűség szerint az első koresmába téved és nemsokára visszakertül a rendőrséghez. Tudok egy esetet, amidőn egy lopás miatt büntetett egyén újra a bíróság elé került pénzhamisítás miatt. Az elnök kérdésére megemlítette, hogy a fogházban tanulta ott elzárt pénzhamisítótól a pénzhamisítást. Midőn az elnök azt mondta, hogy hisz neki nem volt pénze, azt válaszolta, hogy kapott a rabsegélyző egyesülettől 20 koronát. Nagyon elhibázott dolog tehát pénzt adni annak a kezébe, aki a szabad égtől megszokott. A letartóztatás ideje alatt erkölcsi eszközökkel kell hatni a bűnösökre. Látogassuk meg az illetőket a letartóztatás ideje alatt és támogassuk őket a valláserköleszi intézmények igénybevételével. Mikor azután felszabadult, állítsuk talpra őt, de az anyagi segély közvetett legyen. Ebben a részben fontos és szép szerepe jut a patronage-egyesületnek.

Most már csak az a kérdés, hogy az ily egyéneket ki támogassa. Vannak, akik azt mondják, hogy az állam, ismét mások bizonyítják, hogy kizárólag a társadalom. Ha a patronage intézményt az állam veszi tisztán kezébe, az sem teljesen helyes, de viszont a társadalmat sem szabad ebben a részben egyedül hagyni. Az állam kezében a patronage intézmény bürokratizmusra fajulna; mutatja Belgium, ahol a 40-es évektől egész 90-ig semmire sem mentek az állami kezek alatt. Midőn a 90-es években az egész ügyet a társadalom vette kezébe, akkor lendült csak fel. Hazánkban a 70-es évektől kezdve működtek a rabsegélyző egyesületek. Ezek a fiatalok védelmével nem törődtek, csak a szabadultakkal és csupán az utolsó időben terjesztették ki figyelmüket a letartóztatottak családjaira.

Az egész ügyet nem szabad tisztán a társadalomra sem bízni, mivel ennek nincsen elegendő anyagi eszköze és ereje. A társadalomnak karöltve kell működnie az állammal. A társadalom szolgáltatassa a munkásokat, akik önfeláldozó tevékenységgel résztvesznek a mozgalomban, az állam pedig szubvenció alakjában adja meg a segílyt.

Kérdezhetné valaki, mire való a patronage? Nem különös, hogy azokat az egyéneket, akik könnyelműen vétettek és akiket az állam évekig visszatartott a fegyházban, most mihelyt szabad levegőre jutottak, támogassuk, mondhatná valaki, minek kelljen ezeket még segíteni és mi történjék azokkal a szerencsétlen emberekkel, akiknek nincs munkájuk. Azoknak is kell adnunk valamit, de ezeknek is. Mert hiszen a patronagenek igen nagy fontossága van, ez társadalmi kötelesség, hangsúlyozom: kötelesség, amelyet, ha szociális érzékünk van, meg kell valósítani, mert az ember nem absztrakt fogalom, nem elszigetelt egyed, bele van növe abba a társadalomba, amelyben él. Nemcsak a tiszta levegő közkinccs és nemcsak a mocsár közveszedelem, hanem közkinccs az erkölcsileg erős és becsületes ember, közveszedelem az erkölcsileg gyenge ember. Ha már a mocsarakat lecsapoljuk, az erkölcsileg gyengét is támogassuk, mert különben mi is elpusztulunk. Jogi kötelesség is ez, mert a büntetőjogi cselekményektől távol álló egyén előtt is tiszta dolog, hogy valamely cselekmény következményeiért azt kell felelősségre vonni, aki az előzmények létrejöttében részt vett és azokat nem gyengítette. Ki felelős a büntető cselekményért? Egynéhány évtizeddel ezelőtt, az egyéni, az individualisztikus korban az volt a felfogás, hogy az a hibás, aki a bűnt elkövette. Az embert mindenkor szem előtt tévesztették. A 70-es évektől kezdve Lombroso érdemei alapján a tudomány figyelmét felhívták arra, hogy más tényezők is vannak, mint azok, amelyeket csak addig hangsúlyoztak. Nem merülhetünk be azoknak a kérdéseknek ismertetésébe, amiket Lombroso tanított. Azok biológiai alapon állanak, nem merülhetünk be Krafft-Ebbing neuralisztikus alapon álló teoriáinak ismertetésébe, nem merülök bele a Cettle és Lacassel-féle elvekbe, akik azt mondják, hogy csupán a társadalom felelős a bűncselekményekért, nem akarom a közvetítő

BOGDÁNY

és TÁRSA

Budapest,
VI. Dalmok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

iskola hiveinek, a berlini Listnek, vagy a brüsszeli Prinznek elveit taglalni, megállapíthatjuk azonban, hogy a büntetendő cselekménynél az egyénre akaratán kívül a különböző tényezők egész szövevénye gyakorol befolyást. Ezekben szerepet játszanak a társadalom részéről befolyásolható tényezők, ilyen pl. az alkoholizmus, a nevelés elhanyagolt volta. Ha ezek a tényezők részt vesznek a büntetendő cselekmény kialakulásánál, a társadalomnak felelősségét kell megállapítanunk.

Mi eddigelé nem küzdöttünk ezen tényező ellen, de most már a társadalmat közvetlenül hívjuk fel munkára. A társadalmat kell megkérnünk, hogy ezen tényezők ellen vegye fel a harcot s küzdjön tőle telhető erővel.

Indokoljam más alapon a patronage szükségességét és jogi fontosságát?

Hisz nem látjuk-e, hogy midőn egy büntetendő cselekmény miatt valamely egyént a bíróság több évi fegyházra ítélte és ez az illető, mondjuk 5 év után visszakerül büntetésének kitöltése után a társadalomba, hogy nem úgy élhet, mint más. Hisz ő már most bűnéért megvezékelt és azt gondolja, hogy megtalálhatja otthonában boldogságát és élvezheti szabadságát. Otthon szétfolyt mindene, ami vagyona volt, arra az állam tette rá a kezét a költségek fedezése céljából, vagy a hosszú idő alatt felélte a családot, amely végtére kenyér nélkül maradt. Ő dolgozna ezután, de mindenki elfordul tőle, mint oly embertől, aki fegyházat viselt. Régen el van már törölve a testi megbélyegzés, de a társadalom ragaszkodik az erkölcsi megbélyegzéshez. Sokszor az elkeseredés vagy a szükség bűnbe is viszi. Az ilyen egyének sokkal többet szenvednek bűneik miatt, mint amennyi büntetést az állam reámért. Ezt azután ki kell egyenlítenie a patronagenak, amelynek az ily egyénnel szemben kiváló támogató és segítő szerepe van.

Kétségtelen, hogy az önvédelem elve is hangsúlyozandó. Valahányszor ily egyént megmentünk, magunkat is megmentjük.

Törvényhatósági közgyűlés.

A f. január 28-án tartandó tvh. közgyűlés napirendjére a következő tárgyak vannak kitézve:

1. A lemondott m. kir. miniszterium tagjainak leiratai állásuktól történt felmentésük alkalmából.

2. Az újonnan kinevezett m. kir. miniszterium tagjainak leiratai kineveztetésük alkalmából.

3. Belügymin. leirat a fuvarosok, taligások és favágó ipar ügyében alkotott szabályrendelet tárgyában.

4. Belügymin. leirat a törzskönyvezési költségek megszavazása ügyében hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában.

5. Belügymin. leirat az 1909. költségelőirányzat némely kiadási rovatánál szükségessé vált rovat átruházás ügyében hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában.

6. Belügymin. leirat a város közönségének a Nemzeti Szalon alapító tagjainak sorába való belépés ügyében hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában.

7. Belügymin. leirat az ujvidéki önk. tűzoltó egyesület részére megszavazott segély ügyében hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában.

8. Kereskedelemügyi min. leirat az állandó dunai hid építési költségeihez engedélyezendő állami segély tárgyában.

9. Polgármesteri jelentés a közigazgatás menetéről.

10. Miskolc város közönségének körirata október 6-án Aradon országos gyász ünnep keretében való megünneplése tárgyában.

11. A rom. kath. egyházközség kérvénye a kath. temető kibővítése és a kálvária áthelyezésére szükséges terület elidegenítése tárgyában.

12. Tanácsi előterjesztés a Ferenc-csatorna részvénytársaságtól a vágóhid építéséhez szükséges területnek csere útján való megszerzése tárgyában.

13. Bizottsági javaslat a tisztviselőknek fizetési lakbér osztályba való sorozása tárgyában

14. Tanácsi előterjesztés a szervezési szabályrendelet 185. §-ának módosítása tárgyában.

15. Tanácsi előterjesztés a 32.000 kor. államsegélynek miként leendő felhasználása tárgyában.

16. Richter Dániel és társainak kérvénye az ujvidéki vadászterület bérleti szerződése tárgyában.

17. Tanácsi előterjesztés a város kezelése alatt álló pénzek gyümölcsöző elhelyezése tárgyában.

18. Tanácsi előterjesztés a városi ártézi fűrdőnél szükségessé vált pótmunkák tárgyában.

19. Tanácsi előterjesztés némely utcák kövezése ügyében beérkezett indítványok tárgyában.

20. Tanácsi előterjesztés a vízvezetéki előmunkálatok tárgyában.

21. Tanácsi előterjesztés az átjárók építése tárgyában.

22. Tanácsi előterjesztés a villamos művekre vonatkozó pótszerződés tárgyában.

23. Tanácsi előterjesztés a számonkérés 2, az egészségügyi bizottság 1, az esküdtképes egyének összeíró bizottságába (városrészenként) 2—2, az esküdtképes egyének összeíró bizottságába 6 bizalmi férfi, a teljesen ismeretlen és távollévő védkötelesek puhatoló bizottsága 10, az árvédelmi bizottság 1, a szegényházi igazgatóság 10 és az állandó dunai hid bizottsága 1 tagjának megválasztása és végül a városi tisztviselői ügyész akadályoztatása esetére helyettese kijelölése iránt.

24. Tanácsi előterjesztés Heim Lipótnak bérleti szerződés meghosszabbítása iránt beérkezett kérvénye tárgyában.

25. Tanácsi előterjesztés a helybeliek által fizetendő helypénz ügyében beérkezett kérvény tárgyában.

26. A szegedi kereskedelmi és iparkamara átirata az ipari továbbképző tanfolyamok dologi kiadásainak fedezése tárgyában.

27. Paitz József pénztárnoknak jutalom engedélyezése iránti kérvénye.

28. Geyer Henrik kérvénye a város kötelekébe leendő felvétele tárgyában.

TÁRCA.

A divat.

— A Divat Újság-ból. —

Aki most, amikor a társaságos idény már elérte tetőpontját és benne vagyunk a farsangban, azt tudja mondani, hogy mindenre ráér és be tudja osztani az idejét, igazán nagy mester. Mennyi gondja van egy társaságos asszonynak, különösen, ha még törődik valamennyit az otthonával, a gyermekeivel. Az egyletek talán soha sem működtek annyit, mint most, a hangversenyeknek se szeri se száma; egyik premiére a másikat követi; a zsurok, házimulatságok elfoglalják a naptár legnagyobb részét. Ezt mind nyilvántartani, a vállalt köteleességeknek megfelelni, bizony nem kicsiség.

Mindehhez pedig ruha kell, de nem olyan sok, amint azt a kevésbé tapnsztaltak hinnék. A fődolog, hogy ne essünk mindjárt kétségbe, ha egy-egy ruhánkra kimondták a szentenciát, hogy már nem egészen divatos, mint ahogy ez éppen a minap megesett egy fiatal hölgyvel, amikor azt mondták neki, hogy szkunkszprémes lila orosz kabátos ruhája már nem felel meg a legújabb divatnak.

Elsőbben is az oroszos kabát egyik leg-

ujabb forma, tehát divatos most is még és az lesz sokára, akár kimondják rá a halálos ítéletet, akár sem. Aztán meg, még ha úgy volna is, amiért máról-holnapra a „kreálók“ ujat teremtenek, az állítólag nem egészen divatosat azért még nem kell elvetni.

Mindenesetre megnyugtathatjuk a kétkedőket, hogy divatos marad még tavaszra is az oroszos kabát és akkor különben is megint a rövid kabátra kerül a sor, mely mégis csak sikkesebb az olyan nagyon hosszú kabátnál. Meglehet, hogy nem is olyan régen ugyanezt mondtuk talán a hosszú kabátra, de ez esetben beigazoltunk láthatjuk azt a régi állítást, mely szerint mindig szép, ami divatos — ha széppé tudják tenni.

Nagyon szépek az idén az ugynevezett „trottoir“-ruhák. Mennyit láthattunk már posztóból, szerzből, de még selyembársonyból is. Láttam egyet érikaszinposztóból csincsilladisszel, mely körülbelül tizenkét centiméter széles csikban fogta körül térdmagasságban a könnyedén beráncolt szoknyát és keskeny befejezése volt a rövid, hozzávágott felső ujjnak. Egy másik sötétkék szerzs modellnél — ezek a ruhák mind egybe vannak dolgozva és egyszerűen van a derékdisz rajtok elrendezve — egy tizennyolc centiméter széles csik szegélyezte a kissé betartott szoknya alját.

Gyönyörű *sálokat* viselnek az idén. Láttunk egyet sötétlila sifonból, mely valahogy eredeti összeállítás a sálnak és a karmantyúnak. A hölgy, akié a sál, a vállára veti — megjegyzendő, hogy selyembodor és keskeny szkunkszcsik disziti, a derék vonalában csatt fogja össze és a végén tizenkét-tizenöt centiméter szélességben szintén. Az alját hosszú selyemrojt disziti és ez látható akkor is, amikor a végeket, hogy a karmantyú formáját megkapja, felfogják és az alsó csattot a kapcsával a felsőbe erősítjük. Ezt a csecsebecsének mondható újdonságot a hangversenyteremben és a színházban viselik.

Essék még egy pár szó a *hajdiszról* is. A haj köré brokát-, arany-, ezüst- és nikkelszalagot tűznek, hasonló fémgázzsövetből készített virággal; a sodratlan, illetve laza haját nagy, szögletes tűkkel tűzik a turbánszerűen feltűzött haj köré. A cipőt illetőleg délután gyöngyhímzéses atlaszcipőt viselnek bálba és társaságba; de este az áttört harisnyának és cipőnek a ruha színét kell megadni. Jelmeznek legdivatosabb az északi sark, repülőgép, ördög stb. jelmez.

Ezzel nagyjából elmondtuk mindazt, ami most hirtelenében érdekelheti olvasóinkat.

29. Belohorszky Adolf dr. kérvénye 6 heti szabadság iránt.

30. Dr. Pap Dezső m. kir. honvédeztudorvos kérvénye orvosi oklevelének meghirdetése tárgyában.

A házaselet korunkban.

A mindennapi lét- és kenyérért folytatott társadalmi küzdelemben alig vesszük észre, vagy nem is figyelünk rá, hogy a házaselet kihalóban van. A kedvezőtlen gazdasági helyzet minden nemesebb és jobb érzést az emberben megöl, aminek szomorú igazolására elég arra a sok boldogtalan házasságra utalni, amelyekről a hírlapok oly gyakran közölnek megrendítő példákat, egész tragédiákat.

A mindennapi kenyérért való lázas küzdelem ma már behatol a családi körbe is, megzavarja a békét és megsemmisíti a család boldogságát. A nyomornak ez a fekete kísértete a tarka szalonokban is megjelenik, ahol csak külsőleg honol a béke és elégedettség. Ha csak egy kissé is körül tekintünk, arra a borzalmas igazságra jutunk, hogy az u. n. szalonképes családok nagy része nagy nyomorban él. Mindennek dacára folynak a zsurok, amelyeknek költségeit az apa vagy anya csak kisebb kölcsönök segítségével képes fedezni. Ma ez, holnap amaz rendez zsur, hogy kölcsönösen, váltakozva fogyasztszák az összekoldult drága lakmározást, mit azután heti bójtöléssel kénytelenek megfizetni.

Ez az urimódis szokás növeli a nyomort, mely végezetül teljesen feldulja a családi élet boldogságát, mivel az asszony szerepet akar játszani s mivel fényűzést kíván kifejtteni, dacára annak, hogy nem képes az erre szükséges összeget tisztességes uton előteremteni. Egy ideig küzd ugyan az árral, amíg az előkelő látszatot fentartani tudja; de minden hitel kimerült, kifogyott már s ha a zsurra szükségeset nem képes már előteremteni, akkor a békés családi élet minden értékét veszítette előtte és akkor képes és kész ott hagyni az urát, meg a gyermekeit, csak hogy szabaduljon a nyomortól.

És ebben a siralmas, szív és érzés nélküli környezetben nő fel a gyermek: a jövő nemzedék, mely már legzsengőbb korában kénytelen a keserves és visszataszító családi életet nézni.

Ezt az elszomorító életet azonban az alsóbb néprétegekben is megtaláljuk, ahol nincs ugyan zsur, nincs előkelő lakás, amivel az előkelőség látszata fenttartható, de sajnos, van ezekben a körökben még egy veszedelmesebb szokás, mely a családi életet kiméretlenül feldulja és ez a *korcsmázás*. A legtöbb szerencsétlenség, a legtöbb családi katasztrófát a korcsmai élet idézi elő, mert az minden nemesebb érzést megöl az alkoholból élő ember szívében. Ahol a családapa a korcsmába viszi a pénzt, ott a családban számúzva van a boldog családi élet és csak a nyomor és kétségbeesés marad meg az ilyen család körében.

Önkéntelenül is a régi jó idők jutnak eszünkbe, mikor az egyszerű ruhában járó nők nem a zsurokban, hanem gyermekeik nevelésében lelték igaz örömeiket és boldogságukat. Akkor nem voltak azok az elegáns, előkelő lakások, nem volt a tulságig vitt fényűzés, de nem volt meg a nyomor és inség sem. Megelégedettség uralkodott akkor és boldog családi élet, amely az egyszerű lakásban is otthonosnak érezte magát. De az alsóbb néprétegek sem éltek korábbi időkben a pálinkából. A becsületes és tisztességes munka képezte mindig az éltető elemet s ha a nehéz és keserves

heti munka után vasárnap el is látogattak a korcsmába, tudtak mértéket tartani az ivásban és ha ittak, a haza javára, a barátságra ittak.

Persze ez ma már nem járja. Ma már nem modern dolog s azért a régi jó idők szokásaival szakítva, a modern szellemnek kell hódolni, ha mindjárt a család tönkremenésével jár is. A külsőség vakító fényét meg kell őrizni, még akkor is, ha a legnagyobb nyomor és kétségééjítő inség uralkodik a család legszűkebb körében. Mert hát szerepet kell játszani a társadalomban, az pedig a mai társadalmi viszonyaink között, sok, igen sok pénzbe kerül. A szép és nemesítő családi élet köre a mai nemzedék nagy része előtt nem bír értékkel. A gyermekek nevelése mellékes valami. Ez az elszomorító kép mutatja a családi élet pusztulását és tönkremenését, egyuttal pedig az emberiség eldurvulását és szivtelenségét a legsötétebb színekben megrajzoló jövőt tár elénk. Igazi, nemes családi életet ma már csak Diogenes lámpájával lehet keresni. A családi élet megjavítása tehát nagyon nagy fontosságú társadalmi kérdés, melyet azonban nem akarnak tárgyalni, nem akarnak figyelembe venni.

HIREK.

Farsangi naptár.

- Jan. 27. Szerb főgimn. beszeda. (Récsei).
 Jan. 29. Lövész-bál. (Lövölde).
 Jan. 29. Ker. szociálista egyetli bál. (Erzsébet).
 Jan. 30. Hadastyán egyetli bál. (Winkle-sőrcsarnok).
 Jan. 30. Nagy Nemzeti bál. (Récsei).
 Febr. 1. Tűzoltó-bál. (Erzsébet).
 Febr. 5. F. keresk. iskola hangversenye. (Récsei).
 Febr. 6. „Frohsinn“ dalestélye táncal. (Récsei).
 Febr. 8. Ujvidéki Dadárda jelmezes estélye. (Récsei).
 Febr. 16. A 70. gy. ezred tisztikarának bucsuestélye: hangverseny, tánc (Récsei).

A Patronage-egyesület megalakulása alkalmával e hó 23-án délután nagyszámú közönség töltötte meg a törvényház nagy termét. Az elnöki tisztet Hadzsits Antal, a Matica Szrbiszka érdemes elnöke vitte. Első sorban Ernst Ödön tsz. bíró a patronage intézmény céljáról és fontosságáról tartott előadásában ismertette az új büntető novellát, annak rendelkező részét s megmagyarázta, hogy ezen új törvény értelmében miféle fontos hivatása lesz a patronagenak. Szavait Prohászka székesfehérvári püspök szavaival fejezte be, amelyeket a második patronage-kongresszuson mondott és amelyekkel a társadalom különös figyelmébe ajánlotta a patronage intézményét. Erre Dr. *Angyal* Pál, a pécsi jogakadémia tanára, tartalmas, eszmékben gazdag és nagy tetszést keltett előadást tartott, melyet aktuális voltánál fogva, minél szélesebb körökben való ismertetése végett is, lapunk vezető helyén közlünk. A közgyűlés az előadás tartásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az előadónak. Majd Dr. Radovánovics György ügyvéd szerb nyelven értelmezte a patronage célját és fontosságát. Kardos Miksa titkár felolvasta az alapszabályokat, melyek egyhangulag elfogadtattak, mire megalakult a tisztikar. Elnök: Hadzsits Antal, titkár: Kardos Miksa, ügyész: Dr. Szlezák Lajos, pénztáros: Hornicsek Gyula, a választmányba beválasztottak: a helybeli nőegyletek elnökei és azok helyettesei, a tanintézetek fejei és azok helyettesei, az összes felekezetek lelkészei és a gör. kel. püspöki titkár, a társadalmi egyletek elnökei és azok helyettesei, az ipartestület elnöke, a munkás-egyletek elnökei, továbbá a társadalomnak több kitünősége. Indítvány kettő volt: az egyik Dr. Deák Imréé, hogy a város és a kormány segély adására kéressenek fel és Dr. Konyovits Györgyé, hogy a patronage-mozgalom feje: bényei Rickl Gyula dr. táviratilag üdvözlössék.

Városi

Ártézi Fürdő

és Vizgyógyintézeti

jegyek

a városban a következő helyeken kaphatók:

- Főtéri dohánytözsde.
 Sétatéri dohánytözsde.
 Herger Ágoston könyvker. (Rákóczi-ut.)
 Fortuna dohánytözsde. (Kossuth L.-utca).
 Ludwig József keresked. „ „
 Wagner Testvérek fiókjában. (Rákóczi-ut.)
 Weisz Adolf hentesüzletében. „ „
 Kocsis Pál kereskedésében. „ „
 Müller Gyula vendéglőjében. (Magy. kir.)
 Fischer Sándor keresked. (Kossuth L.-u.)
 Truppel Béla hangszerüzlet. (Duna-utca.)
 Liebmann és Totovics fűszerüzl. (Szűcs-u.)
 Wojtovitz János keresked. (Bercsényi-u.)
 Dorosnyák Béla fűszerkeresk. (Petőfi-u.)
 Lobenstein Károly keresked. (Kenyer-u.)
 Petrovits György „ (Temerini-u.)
 Mijatovits Branimir „ (Temerini-u.)
 Simon György „ (Alkotmány-u.)
 Azonkívül a fürdő pénztáránál és az automobilon.

Névnep. Dr. Ámon Pál kanonok-plébános e hó 25-én ülte névünnepe s ez alkalomból nemcsak a hitközségi képviselőtestület — élén Herger Ágoston felügyelővel s a r. kat. népisk. tantestület, hanem nagyszámu tisztelői és barátai keresték fel, hogy lekipásztoruk előtt őszinte üdvökivánataikat tolmácsolják. Az apácák intézetében a leányövendékek a névnep előestéjén alkalmi színelőadással kedveskedtek igazgatójuknak.

Az ujvidéki városi fürdő hire. Az ujvidéki városi ártézi jódos fürdő hire örvendetesen terjed és ma már alig van az országnak olyan része, ahova a mi fürdők hire el nem jutott. Ezt a körülményt igazolja az a nagy és örvendetes érdeklődés, ami fürdők iránt messze tőlünk is nyilvánul. Így legutóbb, eltekintve attól, hogy megyénk területéről közel 60-an vannak Ujvidéken kizárólag fürdőhasználat céljából, hanem másfelől: így Szászvárosról is érkezett bejelentés, hogy onnan ketten 30 napi fürdőkurára Ujvidékre jönnek. Így történtek bejelentések Pécsről, Zimonyról, Belgrádból stb. helyekről. Tudakozódó és felvilágosítást kérő levelek naponta tömegesen érkeznek a fürdő vezetőségéhez. -- De érdekes a sajtó viselkedése. Eddig a Pécsi Napló, Bácsmegeye, Bácskai Hirlap, Kolozsvári Ujság, Kolozsvári Ellenész, Bács-bodrogher Zeitung (Apatin), a Csajkás, Palánka, Debrecen, Makói Ujság, közöltek hosszabb és dicsérő közleményeket. A Zimonyban megjelenő Szrpszki Odjek január 20-i számában több hasábon át magasztalja az ujvidéki fürdőben elért gyógyeredményeket. Valósággal szenzációs egy évkönyvnek: A Magyar Védőegyesület hivatalos közlönyének 200.000 példányban megjelenő: Magyar Fürdőkalauz című, 230 oldal terjedelmű díszes munkájában fürdőkéről megjelent közleménye. De sokkalta nagyobb súlyal bír az az összehasonlítási táblázat, amelyet elsőrangú orvosok állítanak össze és amely „külföldi fürdőkkel jól pótolható egyenlő értékű hazai fürdők” címmel párhuzamot von a hasonló gyógyhatású külföldi és magyar fürdők közt. Ezek sorában az ujvidéki jódos fürdő egyenértékűnek van mondva a következő külföldi fürdők gyógyhatásával: Aachen, Aussee, Cauterets, Eaux-bonnes, Eaux-Chandes Ems, Hall, Luchen, Nauchheim, Reichenau, Schliznach és Wiesbaden. — A Magyar Fürdőkalauzt bárki ingyen megkaphatja, aki eziránt akár a fürdőigazgatóság, akár a kiadóhivatalhoz. Budapest Eötvös-utca 36., vagy a Magyar Védőegyesülethez fordul.

Kinevezés. Dr. Szabó János ujvidéki törvényszéki joggyakornok ugyanide jegyzővé neveztetett ki.

Közgyűlés. Az ujvidéki Katholikus Olvasókör vasárnap tartotta 8. rendes közgyűlését. Geiszler József elnököt, aki már novemberben egészségi okokból lemondott az elnöki tisztségről, Dr. Piukovich Sándor alelnök helyettesítette, aki elnöki megnyitójában a vallás és honfiség erényeinek buzgó ápolására kérte fel a kör tagjait, állításait történeti példákkal igazolva. Gály József titkár tartalmas jelentésében beszámolt az egylet mult évi működéséről. A szép célokra hivatok egyesületnek csak 179 tagja van. Elégge szomorú, hogy ép azok léptek ki az egyesületből, akik vagyoni állapotuknál fogva meg sem érzik az évi 4 kor. tagsági díjat. Gály József titkárnak buzgó működéséért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Guszek József pénztárosnak a felmentvény megadatott. Miután Geiszler József egészségi tekintetből, általa ajánlott és egyhangulag megválasztott Gály József pedig más irányu nagy elfoglalt-

sága miatt az elnökséget nem hajlandók elfogadni, a közgyűlés Dr. Piukovich Sándor alelnököt választotta meg egyhangulag elnöknek. Alelnök lett Futó Imre, háznagy Takács Károly, a hat kisorsolt választmányi tag újra választatott, végül pedig Geiszler József nagy lelkesedéssel a kör diszelnökévé kiáltatott ki.

Az evang. Tabitha nőegylet ez idei mulatsága erkölcsileg s anyagilag kitünően sikerült; a behatóbb jelentést a következő számban fogjuk közölni.

Tűz a telepen. Kedden este, mikor az óriási szél dühöngött, Szalkay Sándor vár. adó-tiszt szöllőjében az egyik kémény kigyulladt és hogy az egész épület nem lett a tűz martaléka, a ház fiatal urnőjének köszönhető, aki lélekjelenlétét nem veszítve el, a legnagyobb erélylyel hozzáfogott a tűz elfojtásához, ami egynegyed óra alatt sikerült is.

Üstökös. E hó 24-én esti 1/2 óra felé láthatóvá lett nálunk is a lapokban már korábban jelzett üstökös. Közvetlenül a fényes Vénusz csillag közelében jelent meg s igen sok bámulója akadt. A gyerekek és vénasszonyok sorából persze mindjárt kihallatszott a jövendölés, hogy háboru lesz még az idén.

Állatorvosok közgyűlése. A Magyar Országos Állatorvos egyesület bácskai fiók-osztálya e hó 30-án vasárnap délelőtt Ujvidéken, rendkívüli közgyűlést tart. A tárgyszoraton kívül ez alkalommal Illye György, m. kir. főállatorvos, a *tögygümőkór*ról tart szakzerű előadást bemutatással. Tekintettel arra, hogy legutóbb jelent meg a földműv. miniszteriumnak, a tögygümőkóros tehének irtására vonatkozó rendelete és mivel az ily beteg tehének irtása előreláthatólag a f. évben, B. Bodrog vármegye területén is kezdetét veszi, ezen előadás, rendkívül fontos lesz. Ennek tudatában már eddig is nagyon sok állatorvos jelentette be a közgyűlésen való megjelenését, hogy a kitünő, szakképzett főállatorvos előadása és utmutatása nyomán, a védekezésnél követendő eljárást megismerje és elajátítsa. Ez alkalomból a m. állatorvosok a köztudatáért is megtekinthet, d. e. 11 órakor pedig a *„Városi Ártézi Fürdő”* igazgatóságának meghívására, az ujonnan megnyitott *„Városi Ártézi Fürdőbe”* látogatnak el, ahol déli egy órakor társas ebéd lesz. A közgyűlés rendezése körül dr. Friedmann Mór és dr. Vadász Gyula ujvidéki állatorvosok buzgólnak.

Elítelt tanító-szerkesztő. Csernyei Mór izr. népiskolai tanító mint az „Ujvidéki Közölny” szerkesztője, ennek még m. é. február havi egyik napi ujdonságában Apró György r. k. el. isk. tanítót a Petrovits-ügyből kifolyólag — aki tüdvalevően szerb nyelven állította ki az iskolai bizonyítványokat s ezért a miniszterium által felfüggesztetett — denunciansnak és a tanítóság erkölcsi rákfenéjének nevezte. A kir. törvényszék e hó 25-én tartotta meg ez ügyben a főtárgyalást és Csernyei Mór tanítót nyomtatvány utján elkövetett becsületsértés miatt 120 kor. pénzbüntetésre ítélte. Enyhítő körülménynek a törvényszék betudta, hogy vádlott: vagyontalan, büntetlen előéletű és 6 gyermek atyja.

Eljegyzés. Dr. Milkó Ignác közkedvelt óbcesei járásorvos, vm. tb. főorvos Erzsike leánya jegyet váltott Tóbiás Károly budapesti vár. villamos vasuti főmérnökkel.

Egyházmegyei hir. Az érseki hatóság által Kuluncsics Pál Szabadka sz. György, Bajsai Vojnich Dezső Szabadka sz. Rókus plébánosává kineveztetett. Parsetch József tb. kanonok szondi plébánost az érseki hatóság nyugdíjazta és Szondra id. adminisztrátorra Littvay Pétert,

vannak helyébe Nemesmiliticsre id. adminisztrátori minőségben Kvanduk Jánost küldte ki és Koleszár Endre káplánt Bácskertestről Szondra helyezte át.

Uj vasuttorv. A kereskedelemügyi miniszter Jagodics János földbirtokos pusztastefániai udvari lakosnak a versec-kubini h. é. vasut Kubin állomásától a pancsova-petrovoszellői h. é. vasut Pancsova-Temes-part állomásáig és folytatólag a Tisza folyó áthidalásával a Bács Bodrog vármegyei h. é. vasutak Titel állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű helyiérdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

Gazdasági háziipar-tanfolyam. A palánkai gazdakör kebelében a földmivelésügyi miniszterium anyagi támogatása mellett gazdasági háziipar-tanfolyam alakult, melynek tagjai nemcsak buzgón látogatják e tanfolyamot, hanem rövid, alig 3 heti fenállása óta már is nagy ügyességre tettek szert a kosár-, gyékényfonás stb. hasonló gazdasági háziipari munkák készítésében.

Szökött katona. A rendőrség a napokban elfogta Heteyi János katonaszökevényt, aki Zomborban 3 betörést és lopást, a megyében pedig több mint 30 betörést követett el. Személyazonosságát Bácskertés községben állapították meg egy zombori zálogházból ellopott vadászfegyver mint bűnjel segítségével. Heteyi az összes betöréseket beismerte.

Fognak a szabadságharcosok. Dr. Hável József volt 1848—49. honvédhadnagy, kir. törvényszéki orvos és a szenvedő emberiségnek 50 éven át jubiláris gyakorló orvosa, életének 81-ik évében hosszas szenvedés után Zomborban meghalt. Temetése e hó 23-án a közönség tömeges részvéte mellett ment végbe.

Lelőtte az anyját. Varga Györgyné dávodai lakos rosszul bánt a mostohafiával. Állandóan korholta és azzal bosszantotta, hogy nem mosta ki fehéreneműit. A fiatal Varga Sándor végső dühében fegyvert emelt a mostohájára, aki súlyos sérüléseket szenvedett.

A kórházból megszökött. Sárközi János, egy gyógyulófélben levő cigánybeteg nem várta be a bajai közkórház sebészeti osztályán a már kitűzött szabadulási napját, hanem ellopta két betegtársának minden ruháját és pénzzel telt tárcáját, azután a lepedőjéből kötelet font s azon az emelei folyosóról lekusván a falon, éjjeli 12 órakor megszökött a kórházból. Nem soká örülhetett a szabadságnak, mert a szökést reggelre észrevették s a bajai csendőrök Bátaszéken elcsípték.

Pontosabb vizsgálat! A m. kir. földmivelésügyi miniszter értesült arról, hogy az állatvásárookra felhajtásra kerülő állatokat az állatorvosok felületesen vagy egyáltalában nem vizsgálják meg, ami által komoly veszélyek hárulhatnak az ország állategészségügyére. A beteg állatok ugyanis befertőzik a többieket és így a betegséget széthurcolják. A földmivelésügyi miniszter most meghagyja, hogy szigorúan tartsák be az állatorvosok a vizsgálatot. A lovakat, szamarakat, szarvasmarhákat darabonként a legpontosabban vizsgálják meg. A juhokat, kecskéket és sertéseket pedig tüzetesen szemléljék meg, ha pedig gyanus valamelyik, azt is darabonként vizsgálják meg. A mulasztásokat a legszigorubbán fogják büntetni.

Husvétli zarándoklat a Szentföldre. Az Egyházmegyei Főhatóság engedélyével *Fehér Ferenc* ebedi (Esztergom megyei) plébános f. márc. 19-én 20 napra tervezett zarándoklatot vezet külön vonaton és külön hajón Jeruzsálembe. Utirány: Budapest—Fiume—Jaffa—Jeruzsálem (az összes nevezetességek).

Külön
Jordán
Fiume-
Fiumei,
II. oszt.
vasut
300, 25
személ-
zés: M
február
csak fe
bános
zessel
személ-
résztve
utlevél
a rend
pedig
kell ké
5-ig kü
együtt
lomben

A
jelentés
is fölké
bizotts
delkeze
hamara
program
szolgál

Au
tes ese
ban, he
messze
mobilt,
benzin
ról hét
mond
Pajtás.
közlem
23-iki
Sándor
gyerm
Zsoldo
Elek
Tóth A
tatást.
Szép
üzenet
talmát.
még r
tartalm
fizetés
bő tar
nyújtó
kinék.
kiadób

Ü
gyerm
és éle
S
adnak
AS
1—3

Az Emu
lásánál
féle m
fogyt-
— kér-
lomb

Külön kirándulás: Bethlehembe—Jerichó a Jordán folyóhoz és Holttengerhez—Jaffa—Fiume—Budapest. Árak: ellátással (Fiumétől-Fiuméig). II. oszt. vasut I. oszt. hajó 450 k., II. oszt. vasut II. oszt. hajó 350 k., III. oszt. vasut III. oszt. hajó 200 k., ellátás nélkül 300, 250, 120 kor. A külön kirándulások ára személyenként összesen 25 korona. Jelentkezés: Minthogy a külön vonatot és hajót f. é. február 8-ig kell megrendelni, jelentkezéseket csak február 8-ig fogad el Fehér Ferenc plébános Ebed (Esztergom megye) s a jelentkezéssel egyidejűleg 20 korona előleg küldendő személyenként. Utlevel: Ezen utazáshoz minden résztvevőnek egy Palestina területére érvényes utlevéllel kell bírnia, amelyet a városokban a rendőrkapitányságnál, a kisebb községekben pedig a szolgabíró vagy jegyzői hivatalban kell kérelmezni. Az utlevél legkésőbb f. márc. 5-ig küldendő be 5 korona láttanozási díjjal együtt az ebdi plébánia hivatalba. Jeruzsálemben 6½ napi tartózkodás.

A nemzetközi kertészeti kiállítás bejelentési ideje február hó végével lejár, miért is fölkéti az Orsz. Magy. Ker. Egyesület rendező bizottsága a hazai érdekeltséget, hogy a rendelkezésre álló hely beosztása miatt mentül hamarabb tegyék meg a bejelentést. Kiállítási programmal az egyesület titkársága szívesen szolgál.

Automobil-vásár. A hétnek az a nevezetes eseménye, már tudniillik a gyermekvilágban, hogy Dörmögő Dömötör, az utazásairól messze földön híres macsó megvette az autómobil, amelyen edig utazott s miután jóllakatta benzinnel, most már elindul utazására, a melyről hétről-hétre be fog számolni Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklapja, a Jó Pajtás. Ezenkívül még egész sereg érdekes közlemény van a Jó Pajtás legújabb, január 23-iki számában: kitünő költőnk, Endrődi Sándor, akit a Jó Pajtás szólaltatott meg, mint gyermekversek költőjét, pompás dalt irt bele, Zsoldos László kedves elbeszélést, Benedek Elek regényfolytatást és mulatságos mesét, Tóth Andor verset, Rákosi Viktor regényfolytatást. Sebők Gyula cikket a fotografálásról. Szép képek, tréfás képsorozat, szerkesztői üzenetek, rejtvények egészítik ki a szám tartalmát. A Jó Pajtás most belépő előfizetői még megkapják a diszes kiállítású, gazdag tartalmu almanachot és a tárcanaptárt. Előfizetési ár negyedévre 2 korona 50 fillér. A bő tartalma, egész sereg pompás olvasmányt nyújtó karácsonyi és újévi számokat mindenkinek, aki mutatványszámot kér, megküldi a kiadóhivatal. (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.)

ÜVEGBŐL TÁPLÁLT

gyermek rósás és teli arcukká, erősekké és életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

1—3

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védőfegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jóváteszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kitünő bármilyen okból eredő erőhanyatlás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Segédjegyzők és községi alkalmazottak országos mozgalma. Az ország segédjegyzői kara, valamint községi és körjegyzőségi alkalmazottai a „Közigazgatási Közlöny” szerkesztőségének (Budapest, VII., Rákóczi-ut 19.) kezdeményezésére helyzetük javítása és szolgálati viszonyaik rendezése céljából országos mozgalmat indítottak. A mozgalomhoz Bács-Bodrog vármegye segédjegyzői és alkalmazottai élén már több vármegye segédjegyzői kara csatlakozott, úgy hogy az országos értekezlet és a „Segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének” megalapítása a legközelebbi idő alatt megtörténik. A mozgalom élén Dr. P. Ábrahám Dezső országgyűlési képviselő, a lap főszerkesztője és Karácsony Gyula felelős szerkesztő állanak, kiknek közismert agilitása elég garancia arra, hogy a községi alkalmazottak kívánsága mielőbb teljesedésbe menjen.

Elfűstölt milliók. A magyar királyi dohány-jövedéki központi igazgatóság most tette közzé a múlt év első tíz hónapjában elfogyasztott dohánymennyiségről szóló kimutatást. Eladott összesen: 25.617 kg. tubák, 548.299 kg. dohány 468,727,888 csomagban, 458,198,865 szivar és 1,817,800,078 cigareta, 46,300 havanna; belföldi különlegességekből: 56 kg. tubák, 236,375 kg. dohány, 14 millió 911,590 szivar és 810,837,330 cigareta. Az eladott dohánymennyiség összesen 111,745,185 kor. 86 fillér értéket képvisel; a múlt év első tíz hónapjának dohánynyomtatása tehát 3,785,102 kor. 56 fillér jövedelmet hajtott az államnak.

A zene piac szeuzációja: a „Zenélő Magyarország” most megjelent 398-ik füzeté. Minden zenebarát előfizet a „Zenélő Magyarország” zongora- és hegedű zeneműfolyóirata. Munkatársai a legnevesebb hazai és külföldi zeneszerzők. Minden évfolyamán 240—240 zeneoldalon, 200—200 korona bolti árt képviselő hangjegy anyagot ad előfizetőinek a modern hazai zene minden szolidabb válfajából, mint magyar nóták, operák, dalok, vígda- lok, műdalok és szalondarabok, indulók, keringők, táncok, kabaretszámok, hegedű-darabok, legszebb és legdivatosabb ajdonságait. A legjobb zeneműajdonság legtöbbje először a „Zenélő Magyarország”-ban lát napvilágot. A most meginduló XVII.-ik évfolyam első, illetve 398. számának érdekes tartalma: I. *Bodrogi Zsigmond* „Szegény cigány élete” és *Lengyel Miksa* „Szomorú az élet magunkba” — szép, hangulatos magyar dalok. II. *Wenrich P.* „A szivárvány” legújabb indián intermezzót. III. *Nevin E.* világhírű „Rózsafüzér” című dala magyar szöveggel. IV. *Greizinger Iván* hírneves hegedű átirataiból 3 számot, u. m. 1. Tudom, hogy viszhívás még engemet, 2. *Schubert F.* A vad-rózsa, 3. *Donicetti*, Lammormori Lucia című opera részletét magán hegedűre. Előfizetési ára a magyar családok zongoráján nélkülözhetetlen, oktató szórakoztató „Zenélő Magyarország”-nak: egész évre, 24 füzetre (240 zeneoldal) 12 korona, félévre (120 zeneoldal) 6 korona. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában, *Budapest*, VIII. József körut 11., ahonnan mutatvány füzetet minden érdeklődőnek küldenek.

A migrén legtöbbször csak a lassu emésztésből ered. A természetadta **Ferenc József-keserűviz** a gyomor működését kitünően fel-frissíti. Kiméletes hatása miatt érzékeny ideg-zetű emberek, különösen nők, előszeretettel használják. Ígyunk időközönként éhgyomorral 1/2 pohár valódi „Ferenc József”-keserűvizet!

Naponta érkező csemege ajdonságok óriási választéka *Wagner* csemege-üzletében Ujvidék.

Megjelent! Gyönyörű szalonképes kivitelben Vadrózsák

Hat magyar dal énekhangra és zongorára
Mondjátok meg ti ragyogó csilagok - - -
Egyszer volt a híres Budán kutyavásár
Zugva, bugva seperi a szél - - - - -
Ne menj férjhez kislányom - - - - -
Utra kél a daru madár - - - - -
Piroslik a szőlő levele - - - - -
Szövegét és dallamát szerző:

Vargáné STENGL ELEONÓRA

ÁRA 3 KORONA

Kapható: **Hergler Ágoston és Ábrahám János** könyvkereskedésében Ujvidéken.

Abbaziában elsőrangú *Pensio* gyönyörű helyen, kilátás a tengerre, kitünő magyar konyha, jutányos áruk. Levélbeli megkeresésre azonnal válaszol

Vermes Pensio

2—10 Villa Irene Súdstrand.

Pompás képet mutat a hóborította erdő

és nagy élvezet bobsleigh-en vagy skivel végigszáguldani benne. Nagy élvezet, de nagy veszedelem is, mert a metsző levegőben a kimelegedés és a gyorsabé lélegzés a meghűlés veszedelemét hozhatja ránk. Ez ellen csakis a valódi Fay-féle szódéni asványpasztillával lehet védekezni, a melyből az egész idő alatt a szájbán kell tartani egy darabot. Fay valódeni asványpasztillái minden idevágó üzletben kaphatók s egy doboz ára 1.25 korona.

Főképviselő Magyarországon és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, es. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Gresse Neugasse 17.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as pár képviselőtöbén: Balla Árpád elnök.

Tanonc

felvétetik

a **HIRSCHENHAUSER-féle** könyvnyomdában.

Segéd felvétetik.

Cipő-szakmában jártas segéd, ki a szerb nyelvet is bírja és az ujvidéki közönséget ismeri, azonnal felvétetik a Kobrak-cipőgyárban. 1—1

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutus bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József rakpart 22. Kútkezelőség: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden főszerkereskedésben.

Matkovits

szobafestő

és mázoló

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.

Urasági lakás,

a város főterén, hat szobából, légszész- és villanyvilágítással, fürdőszobával, vízvezetékkel és mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó.

Bővebbet Mayer Imrénél Ferenc József tér 3. Wagner-ház.

Eddigélé felülmúlhatlan!!!

Csak akkor valódi, ha a háromszögletű palack alábbi sávval (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van ellátva.

Innen auf der Flasche muss enthalten sein: echtes gereinigtes DORSCH-Öl. Schutzmarke in Schwarzrot gedruckt u. der Name „Maager“ auf demselben richtig eingeklebt sein.

Protocollierter Verschlussstreifen.

W. Maager
valódi tisztított

CSUKAMÁJOLAJA
(törvényileg védett felszerelés)

sárga üvege 2.—
fehér 3.—

Wilhelm Maagertől
Wien-ben.

1869 óta Ausztria-Magyarországban általában bevezetve.

Tanár és orvos urak részéről előszeretettel rendelve.

Kapható a legtöbb gyógyszertárban és drogeriában.

Főraktár és szétküldés Ausztria-Magyarország részére:

W. Maager, Wien.
III/3. Heumarkt, 3.
Utazatok bíróság hűtetteinek.

5500

közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán bizonyítványok igazolják, hogy

a Kaiser-féle
mell-karamellák
a három fenyővel. a

köhögést

rekedtséget, nyálkásodást, hurutot, göros- és számarhurutot a legbiztosabban megszüntetik.

Csomagja 20 és 40 fillér, szelencében 60 f. Kapható Ujvidéken: Klein Oszkár droguistánál, Stefanovits Ly. flánál, Herezog István gyógytárában, Karlován: Popov Omernél és Bravanisten: Peros K. gyógyszerésznél 6-20

Farsangi ujdonságok a KOBRAK CIPŐ ÁRUHÁZBAN.

Ujvidék Ferenc József-tér 3. szám (Wagner palota)

Nagy választék higiénikus gyermek-cipőkben.

2-5

Özv. Freund Izidorné, Ujvidék

koks- és szénnagykereskedése.

Raktár:
Dosztiej-utca 7. szám.
Telefon 70.

Iroda:
Kossuth Lajos utca 30. szám
Telefon 34.

Az ujvidéki légszészgyár kizárólagos koks elárúsítója. A híres Max-Grube poroszszén és a vrdniki kir. köszénbánya helyi elárúsítója.

Mindenki előnyben részesül, ki az első bevásárlási forrásnál szerzi be szükségletét.

Minden szénzsák ólomzárral ellátva garantált nettó súlyban szolgáltatott ki.

2-10

245. sz.

1910.

Gabona eladás.

Az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában 1910. év február hó 28-án, délelőtt 9^{1/2} órakor megkezdendő zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverésen az alábbi felsorolt gabonaneműek felsőbb jóváhagyás fentartása mellett eladatni fognak.

Az árverés alá kerülő minden egyes tárgyra külön kiállítandó zárt írásbeli ajánlatok ivenként egy korona bélyegjeggyel, a megajánlott összeg 10%-át kitevő bántpénzzel ellátva, az apatini m. kir. erdőhivatalhoz címezve és a boríték címlapján a benyújtó nevével, lak-helyével és a megvenni szándékolt tárgy jelzésével és annak kijelentésével, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti, — az apatini m. kir. erdőhivatalnál vagy az árverést megtartó bizottságnál a szóbeli verseny megkezdése előtt beadandók.

Távirati, utó, feltételes, olvashatlan vagy az előbbieket szerint hiányosan kiállított írásbeli ajánlatok el nem fogadhatók és fentartja magának a kir. kincstár azt a jogát, hogy az ajánlatok között szabadon választhassa elfogadásra azt, a melyet tekintet nélkül az ajánlat magasságára saját belátása szerint legmegfelelőbbnek talál, vagy hogy az összes ajánlatokat visszautasítsa.

Az árverési és szerződési feltételek az apatini m. kir. erdőhivatalnál és az illető m. kir. erdőgondnokságnál a szokásos hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tétel	T Á R G Y	Mennyiség métermázsokban
I. Tiszta buza.		
1	Az apatini magtárban	152
2	A monostorszegi magtárban	1544
3	A palánkai magtárban	265
II. Zab.		
4	Az apatini magtárban	457
5	A monostorszegi magtárban	1758
6	A palánkai magtárban	420
III. Bab.		
7	A monostorszegi magtárban	268
8	Az apatini Sechstl nevű magtárban	119
9	A palánkai magtárban	22
IV. Csöves kukorica.		
10	A bezdán-kozorai góréban	2205
11	Az apatini Sechstl faraktárbeli góréban	542
12	Az apatini erdőhivatali góréban	455
13	A gombosi Rabtelepen levő góréban	1706
14	A doroslói góréban	929

Kikiáltási árak métermázsánként: az első ajánlatok.

Apatinban, 1910. január hóban.

M. kir. erdőhivatal.